

Tjóðveldisflokkurin

Heini O. Heinesen, formaður Tjóðveldisflokksins á tingi, skrivar:

Økisfriðingar hava skapt økismenning

Tað var umboð Tjóðveldisflokksins í fiskivinnuneyvndini, sum legði fyrri við heilársfriðingunum. Hetta var lógtingsmál nr. 149/93, 4 trolfri øki á landleiðini. Uppskotið varð framlagt 24. mars 1993 av undirritaða vegna Tjóðveldisflokkin. Samtykt á Føroya lótingi 10. mai sama ár.

Úrslitið av hesum uppskoti gjørdist: kunngerðin um heilársfriðingar frá 6. januar '94.

Hetta var eftir, at málið hevði verið hjá vinnuni, sum stórt sæð var samd við uppskoti Tjóðveldisflokksins.

Hesar økisfriðingar hava skapt økismenning runt um í landinum, kanska serliga í Norðoyggjum og byggunum norðanfyrri í Eysturoy og Streymoy.

Økið norðanfyrri er 45 fjórðingar eystur og vestur í einum, frá 12 fjórðingum

og út á djúpt, sum er friðað fyrri trolveiði alt árið.

Hetta hevur gjørt tað, at húkaflotin hevur fingið frið at royna. Tá ið so náttúran hevur verið við okkum eisini, er tað hetta, sum hevur gjørt og, sum onkur hevur tikið til, at Klaksvikin hevur reist seg úr vinnuloystinum eins og fuglurin Fønix.

Hetta er tað, sum hevur skapt framburðin, serliga her í Klaksvík og útróðrarbyggunum í Norðoyggjum annars.

Tað er so nógv fiskað í hesum økjum, bæði norðanfyrri og vestanfyrri, sum ongantíð áður í søguni. Hetta hevur eisini gjørt, at fiskurin stóðist á grunninum innanfyri 12 fjórðingar, tí eitt vita vit, at fiskurin kemur ikki oman úr fjøllunum!

Tað eru sterkar kreftir á Føroya lótingi og innanfyri peningaverðina í Føroyum, sum vilja avtaka hesi

øki og lata tey upp fyrri trolinum.

Men vit eiga at hava í huga, at hesi øki gera ikki bara tað, at húkaflotin fær meiri. Hetta hevur eisini gjørt, at trolararnir hava havt betri fiskarí, serliga tí fiskurin fær frið at stóðast.

Tá ið vit so fingja nýggja stýrisskipanarlóg, fór undirirðið at berjast fyrri at fáa hesi øki inn í lógina um vinnuligan fiskiskap. Her var stór móttøða á Føroya lótingi, kanska serliga frá fólkaflaksmanninum, Anfinni Kalsberg og sambandsmanninum, Bjørn á Heygum og øðrum. Hóast hesa móttøðu, eydnaðist at fáa hesar friðingar settar inn í lógina, undir grein 9a. Hetta var staðfest og kunngjørt 20. mai 1996. Nú kunnu hesi økir ikki broyttast, uttan at tey fyrst skulu fyrri í lótinginum.

Tá ið lógin um vinnuligan

fiskiskap varð gjørd, var eisini ásett eitt býti millum veiðihættirnar, sum tryggja ymisku veiðihættunum rætt til ein ávísan part av tilfeinginum, grein 28, stk. 2.

Her er staðfest, hvør hevur rættin til tilfeingið á føroysku landleiðini, men hetta býtið hevur samgongan, sum nú sitir, saman við Kristiliga Fólkaflakkinum, gjørt til eitt vegleiðandi prosentbýti.

Nær hevur ein lóg verið vegleiðandi?

Hetta var bert byrjanin til at niðurbrota tær skipanir, sum hava roynst sera væl, síðan tær vórðu settar í gildi.

Hetta er stórt spell, tí økisfriðingar hava so sanniliga skapt økismenning.

Vilt tú tryggja eina framhaldandi skilagóða støvnsrøkt á Føroyagrunninum, so velur tú Tjóðveldisflokkinn tann 30. apríl, tí flokkurin er tryggin fyrri framhaldandi framburði á Føroyum.

slag, útróður, framleiðsla úr fiski, landbúnaður, góð havnaviðurskipti og góður skúli er tað, sum saman við góðum samferðslumøguleikum og tryggileika á staðnum kann bjarga útjagaraøkjunum í Føroyum undan avtofting.

Møguleikarnir eru nógvir, men teir verða kanska ikki fullt troystir, fyrr enn vit semjast um, at føroyska tjóðin skal standa á egnum beinum. Verða neyðugir karmar skaptir, eri eg sannførdur um, at tað aftur fer at næla í hvørjum króki í landinum.

Eins og onnur valevni Tjóðveldisflokksins, bjóði eg meg fram at vera tann sum politiskt slóðar fyrri vinnuligari endurreisn.

Vilund Jacobsen, valevni Tjóðveldisflokksins í Suðurstreymi

Tjóð- veldið Føroyar

Er tað ikki nú aftan á fimti ár undir heimastrysskipanini, at vit skulu taka í egnan barm og í felag fara at byggja hesa ruinina upp aftur til eitt vælferðarsamfelag?

Fólkaveldið Føroyar

Í grein 9 stendur: Tað verður farið undir dyggiligt endurreisingar- og uppbyggingarstarv á øllum økjum samfeligssins, so at fólkið alt, sum her veksur upp, fær líkindi til at liva við sýnd í føðilandi sínum. Aftan á hesa hálvu öld er tað burturvið at hoyra ein føroying ella ein, sum rópar seg føroying, siga, at nú skulu vit fara at eftirbyggja heimastrysskipanina og laga hana eftir føroyskum viðurskiptum. Nei, sambandsflokkar, Tjóðveldisflokkurin hevur einsamallur hildið fast við fólksins vilja um at loysa.

Allir flokkar ásanna, at ítøkiligar broytingar mugu gerast í politisku viðurskiptum millum Føroyar, Danmark og umheimin. Sambandsflokkurin vil eftir øllum at døma bert dagføra heimastryssilógina (eru ongan veg komin).

Javnaðarflokkurin vil seta eina stjórnsmálaneyvnd at greina okkara statsrættarlígu viðurskipti og koma við uppskotum, (men tykist hava ilt við at siga, hvørjar broytingar skulu vera). Fólkaflokkurin sigur seg vilja hava búskaparligt frælsi, áðrenn politiskt frælsi. (?)

Sjálvstýrisflokkurin vil hava eina fólkaatkvøðu um 4-6 ár, men ógreitt er, hvat atkvøðast skal um. (?)

Tjóðveldisflokkurin bjóðar øllum hinum flokkunum til samstarv um eina ítøkiliga nýskipan, sum er í tveimum stigum:

1. Løttingið samtykkir lóg um at seta eina grundlóg.

arnevnd við tí eina endamáli, at gera uppskot til eina grundlóg fyrri Føroyar.

2. Tá løttingið hevur samtykt eina grundlóg, verður hon alt fyrri eitt lógð fyrri fólkið á einari fólkaatkvøðu.

Samstundis verður ein verkætlan sett í verk í tveimum stigum.

1. Farið verður undir at byggja føroyskar skipanir á øllum samfelagsøkjunum. Herundir verða politiskar semjur gjørdar, um ítøkiligar menningarætlanir fyrri alt tað føroyska samfelagið. Síðani verða samráðingar við donsku stjórnina, um hvussu nýskipanir skulu fremjast í verki. Samráðingar verða um framtíðarsamstarv við Danmark og onnur lond um uttanríkis-, sjúkráhus- og útbúvgingarmál.

2. Farið verður undir at gera figgarliga og búskaparliga upp við Danmark. Samráðingar verða um, hvussu uttanlandaskuld og blokkstuðul kunnu avgreiðast yvir eitt ávíst áramál.

Við tjóðveldinum inn í 21. öld.

Billy Petersen, valevni Tjóðveldisflokksins í Norðoyggjum

Bygdirnar grund- vøllurin undir samfelagnum

Nú tað stundar til lótingsvalið, vil eg sum valevni á tjóðveldislistanum í Suðurstreymi, gera veljarunum í útjagaraøkjunum í hesum valdømi greitt, at mín áhugi fyrri politikki røkkur út í hvønn krók í landinum. Tó ikki soleiðis at skilja, at eg ikki havi áhuga fyrri landspolitikki; tað havi eg sjálvsagt, men seinastu nógvu árin hava sagt mær, at verður byggunum og útoyggjunum kring landið ikki víst forstáilsi og rætt ein hjálpanði hond, verður heilt skjótt galin endi.

Suðurstreymoyar valdømi fevnir um meir enn Fórhavn, har flestu almennu tænasturnar og arbeidsplassini eru.

Uttanfyrri høvuðsstaðin eru bygdir og oyggjar, sum eisini hoyra til Suðurstreym, men sum eru gloymdar av landsins kosnu monnum í øllum meldrinum, sum verið hevur seinastu árin.

Tey fólki, sum búleikast í byggunum í Suðurstreymoyar valdømi, sum liggja

uppat høvuðsstaðnum og hava vegasamband, hava tilbútt rimiliga góðar mogleikar at arbeiða og annars njóta tær tænastur, sum eru í miðstaðarøkjunum. Truplari er hjá teimum, har fjórður skilir oyggjarnar frá høvuðsstaðarøkjunum. Hesar eru Nólsoy og Hestur.

Sum valevni, ið bjóðar seg fram til lótingsvalið, ásonni eg tann alstóra týðning tað hevur, at vit ikki gloyma útjagaraøkini, hvørki í Suðurstreymoyar valdømi ella kring landið annars.

Í valsekri Tjóðveldisflokksins verður ásonað, at bygdirnar og útjagaraøkini í landinum eru grundvøllurin undir einum frælsum og sjálvbjargnum Føroyum, har arbeiði og tryggileiki eru sjálvsögð rættindi hjá øllum.

Vit ásanna, at økismenning er landsmenning, og verið eg valdur á lóting, fari eg við stuði frá Tjóðveldisflokkinum og vónandi øðrum flokkum við at virka fyrri, at útjagaraøkini í Suðurstreymoyar valdømi og

kring landið annars verða hoyrd.

Verða hesi øki tagd í hel, er avtoftingin víst. Sum dómi kann nevast, at fólkaatlið í Nólsoy er minkað við næstan einum triðingi, síðan eg flutti úr bygðini og fór til Havnar í skúla.

Hvat er tað so, sum veruliga er hent í hesum byggunum? Er fólkið fallið í fátt í hesum krepputíðum og hevur mist vónina um at vinna uppundan aftur? Um so er, hava myndugleikarnir skyldu til at skapa karmar fyrri nýggjum vinnum.

Vit mugu ásanna, at tíðin setti krøv, og við hesum fór nógv gott fyrri bakka. Fyrr var fiskakjallari næstan í hvørjari bygð, og seiðaplass á hvørjum tanga. Menn róðu út og seldu fiskin til handilsmennarnar. Tað gav arbeiði til nógvur hendur. Nógvar familjur vóru sjálvforsynaðar við eplum, eggum, fiski, fugli og grind. Í dag verður so gott sum alt keypt í handlunum, helst innflutt.

Smádnáður av ymiskum

